

Republika Hrvatska
Općinski sud u Čakovcu
Čakovec, Ruđera Boškovića 18

Poslovni broj: P-611/2023-32

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Općinski sud u Čakovcu, po sutkinji Sandri Oletić, u pravnoj stvari tužitelja Marijana Hlebca, iz Nedelišća, Vladimira Nazora 28, OIB: 43627538491, zastupanog po punomoćniku Josipu Pintariću, odvjetniku u Čakovcu, protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, zastupana po punomoćnicima odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Mađarić & Lui iz Zagreba, radi isplate, nakon dovršene glavne rasprave održane dana 26. svibnja 2026. u nazočnosti punomoćnika tužitelja i zamjenice punomoćnika tuženika, dana 9. srpnja 2026. objavio je i

presudio je

I. Nalaže se tuženiku RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d., Zagreb, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, da tužitelju MARIJANU HLEBCU, V. Nazora 28, Nedelišće, OIB: 43627538491, isplati iznos od 2.578,59 EUR-a, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od dana dospijeća pojedinog iznosa pa do isplate, i to po kamatnoj stopi koja je do 31.12.2007.g. propisana čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, te nadalje od 01.01.2008.g. do 31.07.2015.g. po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, odnosno određenoj, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, te nadalje, od 01.08.2015.g. do 31.12.2022.g., po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, koju utvrđuje Hrvatska narodna banka, od 01.01.2023.g. do 29.12.2023.g. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023.g. pa do isplate, po kamatnoj stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za svako polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi za dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je

Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, tekućim na:

iznos 1,77 EUR od 30. studeni 2007. do isplate,
iznos 1,03 EUR od 31. prosinac 2007. do isplate,
iznos 3,63 EUR od 31. siječanj 2008. do isplate,
iznos 5,06 EUR od 29. veljača 2008. do isplate,
iznos 7,52 EUR od 31. ožujak 2008. do isplate,
iznos 3,83 EUR od 30. travanj 2008. do isplate,
iznos 2,37 EUR od 31. svibanj 2008. do isplate,
iznos 4,22 EUR od 30. lipanj 2008. do isplate,
iznos 1,55 EUR od 31. srpanj 2008. do isplate,
iznos 1,68 EUR od 31. kolovoz 2008. do isplate,
iznos 3,27 EUR od 30. rujan 2008. do isplate,
iznos 15,27 EUR od 31. listopad 2008. do isplate,
iznos 7,23 EUR od 30. studeni 2008. do isplate,
iznos 17,45 EUR od 31. prosinac 2008. do isplate,
iznos 19,02 EUR od 31. siječanj 2009. do isplate,
iznos 19,73 EUR od 28. veljača 2009. do isplate,
iznos 17,77 EUR od 31. ožujak 2009. do isplate,
iznos 18,14 EUR od 30. travanj 2009. do isplate,
iznos 15,15 EUR od 31. svibanj 2009. do isplate,
iznos 12,95 EUR od 30. lipanj 2009. do isplate,
iznos 13,54 EUR od 31. srpanj 2009. do isplate,
iznos 14,70 EUR od 31. kolovoz 2009. do isplate,
iznos 14,60 EUR od 30. rujan 2009. do isplate,

iznos 13,42 EUR od 31. listopada 2009. do isplate,
iznos 15,63 EUR od 30. studeni 2009. do isplate,
iznos 17,39 EUR od 31. prosinac 2009. do isplate,
iznos 19,90 EUR od 31. siječanj 2010. do isplate,
iznos 19,33 EUR od 28. veljača 2010. do isplate,
iznos 22,74 EUR od 31. ožujak 2010. do isplate,
iznos 22,09 EUR od 30. travanj 2010. do isplate,
iznos 23,35 EUR od 31. svibanj 2010. do isplate,
iznos 34,26 EUR od 30. lipanj 2010. do isplate,
iznos 32,01 EUR od 31. srpanj 2010. do isplate,
iznos 38,28 EUR od 31. kolovoz 2010. do isplate,
iznos 35,95 EUR od 30. rujan 2010. do isplate,
iznos 32,19 EUR od 31. listopada 2010. do isplate,
iznos 40,12 EUR od 30. studeni 2010. do isplate,
iznos 50,20 EUR od 31. prosinac 2010. do isplate,
iznos 43,06 EUR od 31. siječanj 2011. do isplate,
iznos 45,56 EUR od 28. veljača 2011. do isplate,
iznos 42,38 EUR od 31. ožujak 2011. do isplate,
iznos 42,95 EUR od 30. travanj 2011. do isplate,
iznos 56,46 EUR od 31. svibanj 2011. do isplate,
iznos 57,60 EUR od 30. lipanj 2011. do isplate,
iznos 68,86 EUR od 31. srpanj 2011. do isplate,
iznos 63,08 EUR od 31. kolovoz 2011. do isplate,
iznos 56,75 EUR od 30. rujan 2011. do isplate,
iznos 56,07 EUR od 31. listopada 2011. do isplate,
iznos 55,58 EUR od 30. studeni 2011. do isplate,

iznos 58,60 EUR od 31. prosinac 2011. do isplate,
iznos 61,23 EUR od 31. siječanj 2012. do isplate,
iznos 61,58 EUR od 29. veljača 2012. do isplate,
iznos 59,76 EUR od 31. ožujak 2012. do isplate,
iznos 60,99 EUR od 30. travanj 2012. do isplate,
iznos 61,83 EUR od 31. svibanj 2012. do isplate,
iznos 60,42 EUR od 30. lipanj 2012. do isplate,
iznos 60,79 EUR od 31. srpanj 2012. do isplate,
iznos 59,73 EUR od 31. kolovoz 2012. do isplate,
iznos 57,44 EUR od 30. rujan 2012. do isplate,
iznos 59,88 EUR od 31. listopad 2012. do isplate,
iznos 61,05 EUR od 30. studeni 2012. do isplate,
iznos 60,23 EUR od 31. prosinac 2012. do isplate,
iznos 55,62 EUR od 31. siječanj 2013. do isplate,
iznos 59,54 EUR od 28. veljača 2013. do isplate,
iznos 59,88 EUR od 31. ožujak 2013. do isplate,
iznos 58,35 EUR od 30. travanj 2013. do isplate,
iznos 53,57 EUR od 31. svibanj 2013. do isplate,
iznos 53,45 EUR od 30. lipanj 2013. do isplate,
iznos 54,62 EUR od 31. srpanj 2013. do isplate,
iznos 56,50 EUR od 31. kolovoz 2013. do isplate,
iznos 59,11 EUR od 30. rujan 2013. do isplate,
iznos 57,73 EUR od 31. listopad 2013. do isplate, sve u roku od 15 dana.

II. Sa ostatkom tužbenog zahtjeva za isplatu iznosa od 24,17 EUR, sa zakonskim zateznim kamatama iznad dosuđenih u točki I. izreke, tužitelj se odbija.

III. Nalaže se tuženiku nadoknaditi tužitelju prouzročeni parnični trošak u iznosu od 2.927,50 EUR, zajedno s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom koja teče od 9. srpnja 2026. do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj je dana 14. lipnja 2023. protiv tuženika podnio tužbu radi isplate, navodeći:

- da stranke su dana 26.10.2007.g. sklopile Ugovor o kreditu broj 218-50-4477493, koji Ugovor je solemniziran kod javnog bilježnika Ivana Kvakana, iz Čakovca, pod brojem OV-11625/07, i to tuženik kao kreditor i tužitelj kao korisnik kredita; da radilo se o namjenskom stambenom kreditu, u CHF valuti u kunskoj protuvrijednosti, u iznosu od 17.100,00 CHF prema srednjem tečaju tuženika na dan korištenja kredita, s ugovorenom promjenjivom kamatnom stopom; da čl. 7. Ugovora je određeno da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju tuženika za CHF važećem na dan dospijeca (valutna klauzula);

- da odredbe predmetnog ugovora koje se odnose na valutnu klauzulu su nišetne, te ne proizvode nikakve pravne učinke među strankama, pozivajući se na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu posl. broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. i presudu Visokog trgovačkog suda RH PŽ-6632/2017-10 od 14.06.2018., dalje navodeći da navedenim sudskim odlukama utvrđeno je kako su banke znale za opisani rizik koji sa sobom nosi švicarski franak kao valuta utočišta, a nisu na adekvatan način, usprkos svijesti o tome da potrošači to ne znaju i da im je zbog toga odredba kojom su glavnica vezali za švicarski franak nerazumljiva, o tome obavijestile potrošače, na način da svaki potrošač dobije i razumljivo upozorenje, kako bi na temelju toga bio u mogućnosti donijeti informiranu odluku hoće li prihvatiti rizik koji nosi odredba kojom se glavnica veže za valutu švicarski franak ili neće, te da stoga su sudovi ocijenili da u opisanim okolnostima ni jedna od tuženih banaka nije u odnosu na osobe i interese potrošača postupala obzirno, savjesno, moralno ni pošteno te da je u trenutku ugovaranja spornih odredbi kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak došlo do značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača; a da sukladno odredbi čl. 118 Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/2014), odnosno čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/2007, 125/2007, 79/2009, 89/2009, 75/2009, 133/2009, 78/2012, 56/2013), rubricirane presude obvezujuće su i u predmetnom postupku za naslovni sud, u smislu utvrđenja postojanja povrede kolektivnih prava i interesa korisnika potrošačkih kredita od strane ovdje tuženika, odnosno utvrđenja korištenja nišetnih odredbi ugovora o potrošačkim kreditima kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa u skladu s jednostranom odlukom

banke, odnosno obveza povrata kredita vezana uz valutnu klauzulu u švicarskom franku;

- da iz svega gore navedenog, nesporno je kako su odredbe citiranog ugovora koje se odnose na valutnu klauzulu nepoštene, a time i nišetne, što u ovome postupku predstavlja prethodno pitanje, te tužitelj ovom tužbom ne postavlja zaseban deklaratorni zahtjev na utvrđenje nišetnosti tih odredaba kao nepotreban (budući sud na nišetnost pazi po službenoj dužnosti), već ovu tužbu podnosi radi isplate novčanog iznosa na ime razlike uplaćenih anuiteta i anuiteta po početnome otplatnome planu umanjenih za preplaćene kamate (do kojeg je povećanja anuiteta došlo uslijed rasta tečaja švicarskog franka); da naime, budući su citirane ugovorne odredbe nišetne, svako povećanje kamatne stope i plaćanje anuiteta mimo početnog tečaja CHF-a na temelju nišetne odredbe prouzrokovalo je stjecanje bez osnove na strani tuženika, pozivajući se na odredbe čl. 1111. st. 1., 2. i 3. ZOO-a, te odredbu čl. 1115. ZOO-a.

1.1. Dalje tužitelj navodi da se prije podnošenja ovoga postupka obratio tuženiku s zahtjevom za dostavu relevantne dokumentacije potrebne za podnošenje tužbe, no tuženik takvome zahtjevu do dana podnošenja ove tužbe nije udovoljio; da tužitelj stoga nije u mogućnosti postaviti određeni tužbeni zahtjev budući nije u mogućnosti pribaviti podatke od tuženika o tome kolika je razlika u iznosu onoga što je isplatio tuženiku i onoga što mu je ustvari bio dužan isplatiti imajući u vidu nišetnost odredaba o valutnoj klauzuli, pa tužitelj stoga pozivom na odredbu članka 186.b Zakona o parničnom postupku, predlaže donošenje presude kojom se nalaže tuženiku isplatiti tužitelju novčani iznos, zajedno sa zateznim kamatama, koji iznos će tužitelj točno odrediti nakon što tuženik dostavi tražene podatke te prema nalazu i mišljenju vještaka knjigovodstveno-financijske struke (točka I tužbenog zahtjeva); te nalaže tuženiku nadoknaditi tužitelju prouzročeni parnični trošak, zajedno s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, u roku od 15 dana (točka II tužbenog zahtjeva).

2. Tuženik u odgovoru na tužbu navodi:

- da nije sporno da su tužitelj i tuženik dana 26.10.2007. g. zaključili Ugovor o kreditu broj 218-50-4477493 (dalje u tekstu: Ugovor) kojim je tuženik stavio tužitelju na raspolaganje iznos kredita kunske protuvrijednosti CHF 15.000,00 a da je ugovorena redovna kamata 4,95 % godišnja, promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora;

- da tuženik ističe da je Ugovor sklopljen sukladno članku 1021. Zakona o obveznim odnosima koji je *lex specialis* i regulira ugovore o kreditu između banke i korisnika kredita, a istim je propisano da su bitni sastojci ugovora o kreditu obveza banke da korisniku kredita stavi na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, na određeno ili neodređeno vrijeme, za neku namjenu ili bez utvrđene namjene, dok je obveza korisnika kredita banci platiti ugovorenu kamatu i dobiveni iznos novca vratiti u vrijeme i na način utvrđen ugovorom;

- da tuženik smatra kako tužitelj neutemeljeno ističe da je ugovorena valutna klauzula nepoštena i nedopuštena, a kao takva i ništetna i ne navodi u čemu se sastoji propust tuženika da tužitelja upozori na mogućnost snošenja rizika uslijed rasta tečaja sukladno ugovorenoj valutnoj klauzuli u valuti CHF; da Zakonom o obveznim odnosima dopuštena je odredba ugovora kojom se vrijednost ugovorne obveze izračunava na temelju tečaja valute RH u odnosu prema stranoj valuti iz čega proizlazi da je tuženik postupao isključivo u skladu sa zakonom pa tužitelj neosnovano ističe da je tuženik ugovaranjem valutne klauzule CHF bio nepošten; da tuženik je o svim okolnostima i rizicima valutne klauzule obavijestio tužitelja pri sklapanju Ugovora; da tuženik nije postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja; da obzirom da je tužitelj, nakon što je upozoren o svim okolnostima i rizicima valutne klauzule, vlastoručno odabrao valutnu klauzulu CHF i nakon što je pristao na promjenjivu kamatnu stopu, razvidno je da je tuženik postupio u cijelosti u skladu s načelom savjesnosti i poštenja;

- da tuženik ističe prigovor zastare u odnosu na povrat utuženog iznosa na ime ništetne valutne klauzule;

- da tuženik osporava visinu tužbenog zahtjeva u cijelosti;

- da tužitelj se ne može pozivati na utvrđenja iz odluka u "slučaju Franak" jer se ne radi o odlukama koje djeluju *erga omnes*, već iz tih odluka proizlazi da potrošači svoje navode o povredi njihovih prava imaju svaki zasebno dokazivati;

- da tuženik se protivi pozivanju tužitelja na odredbe Zakona o obveznim odnosima o stečenom bez osnove jer konkretno nisu ispunjene pretpostavke za primjenu instituta stečenog bez osnove.

2.1. Slijedom svega navedenog, tuženik predlaže odbiti tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan te naložiti tužitelju naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate.

3. Podneskom od 10. studenog 2023. tužitelj je obavijestio sud da tuženik je tužitelju nakon utuženja dostavio relevantnu dokumentaciju potrebnu za izračun preplate uslijed ništetne valutne klauzule, a temeljem koje je za tužitelja sudski

vještak (Natalija Jambrečić, CP Analiza d.o.o.) izradio Nalaz i mišljenje; da iz istoga proizlazi da je tužitelj na ime ništetne valutne klauzule preplatio novčani iznos od 2.602,76 EUR-a / 19.610,51 kn; te specificiranim tužbenim zahtjevom pod točkom I potražuje da mu tuženik isplati iznos od 2.602,76 EUR-a / 19.610,51 kn, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim na pojedinačne mjesečne iznose navedene u tom zahtjevu, do isplate.

4. Tijekom postupka tužitelj je ostao kod tužbe i tužbenog zahtjeva, protiveći se navodima i prigovorima tuženika iz odgovora na tužbu.

5. Tuženik je ostao kod odgovora na tužbu.

6. Tužitelj je tužbeni zahtjev uredio podneskom od 7. studenog 2025., sukladno nalazu i mišljenju sudskog vještaka Matije Mikaca, na način da pod točkom I tužbenog zahtjeva sada potražuje isplatu iznosa od 2.578,59 EUR-a zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od dana dospijeca pojedinog iznosa pa do isplate.

7. Tuženik je ostao kod svih istaknutih prigovora te posebno ističe da iznos koji tužitelj potražuje sadrži i iznos s osnova promjenjive kamatne stope a tužitelj isto nije potraživao tužbom te tuženik ostaje kod istaknutog prigovora zastare na taj dio tužbenog zahtjeva, a ujedno se i protivi preinaci tužbe, jer specificiranim tužbenim zahtjevom tužitelj potražuje s osnove promjenjive kamatne stope a koja nije uopće utužena i ujedno je u zastari, te se ujedno protivi djelomičnom povlačenju tužbenog zahtjeva.

8. Tužitelj ističe kako je tužitelj u ovome postupku od početka potraživao preplatu po osnovi rasta tečaja CHF, a ne promjene kamatne stope; da sudski vještak jasno je utvrdio iznos koji se isključivo odnosi na preplatu uslijed rasta tečaja CHF, a koji iznos je tužitelj ujedno i specificirao u svojem tužbenom zahtjevu; te da osim toga u konkretnom se slučaju ne radi niti o preinaci tužbe, niti pak djelomičnom povlačenju tužbenog zahtjeva s obzirom je tužitelj u ovome postupku podnio tzv. stupnjevitu tužbu pa nema mjesta ovakvim tumačenjima tuženika koja su prvenstveno protivna jasnom vještačkom nalazu.

9. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u cjelokupnu dokumentaciju u spisu, i to dokumentaciju priloženu uz tužbu: Zahtjev za dostavom dokumentacije od 14.06.2023. (list br. 8 spisa) i Ugovor o kreditu broj: 218-50-4477493 od 26.10.2007. (listovi br. 9-12 spisa); dokumentaciju priloženu uz odgovor na tužbu: Zahtjev za kredit i revolving kreditnu karticu (listovi br. 19-20 spisa); te dokumentaciju dostavljenu od strane tužitelja: Izračun više plaćenih anuiteta po kreditu Centra poslovnih analiza d.o.o. Čakovec (listovi br. 24-28 spisa).

9.1. Provedeno je i saslušanje svjedoka Filipa Hlebca i saslušanje tužitelja kao stranke u svrhu dokazivanja, dok saslušanje svjedokinje Marine Šiprak nije provedeno iz razloga jer je tuženik od dokaznog prijedloga za njezino saslušanje u ovom postupku odustao.

9.2. Nadalje je provedeno financijsko-knjigovodstveno vještačenje po stalnom sudskom vještaku za ekonomiju, grana financije, Matiji Mikacu iz Čakovca, te izvršen uvid u Nalaz i mišljenje imenovanog sudskog vještaka od 20. listopada 2025. (listovi br. 53-60 spisa), te u Očitovanje sudskog vještaka od 13. siječnja 2026. (list br. 73 spisa), a koji je sudski vještak i usmeno saslušan na raspravi kod suda.

10. Ocjenom provedenih dokaza u smislu odredbe članka 8. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 84/08., 57/11, 184/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, 146/25; dalje u tekstu: ZPP), konačno postavljeni tužbeni zahtjev tužitelja utvrđen je u cijelosti osnovanim.

11. Nesporno je da su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao banka kreditor dana 26. listopada 2007. zaključili Ugovor o kreditu broj 218-50-4477493.

12. Iz sadržaja predmetnog Ugovora o kreditu razvidno je da je istim tužitelju odobren i isplaćen namjenski stambeni kredit, u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 15.000,00 CHF po srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita, sa redovnom kamatom po kamatnoj stopi od 4,95 % godišnje, koja je promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama kreditora, sa rokom otplate 72 mjeseca, u jednakim mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF, važećem na dan dospijeca, a prema otplatnom planu.

13. Osnovom prednje iznesenog, nesporno je da je predmetnim Ugovorom o kreditu ugovorena valutna klauzula u CHF, odnosno otplata kredita vezana uz valutu CHF.

14. Prema odredbama članka 59. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03, u daljnjem tekstu: ZZP/03), koji je vrijedio u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu, ugovor o potrošačkom zajmu morao je sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito: odredbu o iznosu zajma, odredbu o godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se godišnja kamatna stopa može promijeniti, odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti, odredbu o realnim godišnjim kamatama na zajam (efektivnoj kamatnoj stopi), odredbu o pretpostavkama pod kojima realna godišnja kamata na zajam može biti promijenjena, odredbu o iznosu, broju i razdoblju ili datumu otplate pojedinih obroka zajma, odredbu o ukupnom trošku zajma, odredbu o obvezi i uvjetima štednje ili pologa novca, ako je to pretpostavka za odobrenje

zajma, godišnji kamatnjak za zajam i kamatnjak za sredstva pologa ako je polog pretpostavka za odobrenje zajma, odredbu o sredstvima osiguranja plaćanja, odredbu o pretpostavkama i postupku.

14.1. Odredbama članka 81. ZZP/03 propisano je da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, te da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

14.2. Prema odredbi članka 84. ZZP/03 nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Nadalje, odredbom članka 85. ZZP/03 propisano je da ako, na temelju zakona ili sporazuma stranaka, ugovor mora biti u pisanom obliku, njegove odredbe moraju biti napisane jasno i lako razumljivo te moraju biti lako uočljive, a prema odredbi članka 86. ZZP/03 dvojbene ili nerazumljive ugovorne odredbe tumače se u smislu koji je povoljniji za potrošača.

14.3. Odredbom članka 87. st. 1. ZZP/03 propisano je da nepoštena ugovorna odredba je ništava, a prema st. 2. istog članka ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

15. Prema odredbi čl. 5. Direktive 93/13/EEZ od 05. travnja 1993. u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo, a prema odredbi čl. 3. st. 1. te Direktive ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora.

16. Odredbom članka 3. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23; dalje u tekstu: ZOO) je propisano kako su sudionici u obveznom odnosu ravnopravni, dok je odredbom članka 4. ZOO-a propisano kao su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja. Nadalje, prema odredbi članka 7. ZOO-a sudionici pri sklapanju naplatnih pravnih poslova polaze od načela jednake vrijednosti uzajamnih davanja, dok je odredbom članka 8. ZOO- propisano da se je svatko dužan suzdržavati od postupaka kojim se može drugome prouzročiti šteta.

17. Odredbom čl. 320. ZOO-a propisano je da u slučaju kad je ugovor sklopljen prema naprijed otisnutom sadržaju ili kad je ugovor na drugi način pripremila i predložila jedna ugovorna strana nejasne odredbe tumačit će se u korist druge strane.

18. Odredbom članka 322. ZOO je propisano kako je Ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

19. Saslušani svjedok Filip Hlebec, sin tužitelja, a koji je bio solidarni jamac po predmetnom kreditu, na pitanje, a u svezi s ugovorom o kreditu koji je njegov otac Marijan Hlebec, ovdje tužitelj, zaključio sa ovdje Raiffeisenbank Austria d.d. dana 26.10.2007. godine, da li se sjeća da je bio solidarni jamac po tom ugovoru o kreditu, odgovorio je da da, sjeća se. Na pitanje da li se sjeća koji je bio iznos kredita po tom ugovoru, te za koju namjenu je njegov otac uzeo taj kredit, odgovorio je da je, sjeća se, uzeo je iznos od 15.000,00 švicarskih franaka za adaptaciju obiteljske kuće. Na daljnje pitanje koja je to kuća, na kojoj adresi, odgovorio je da to je obiteljska kuća u kojoj su živjeli s roditeljima, sestra i on, u Nedelišću, Vladimira Nazora 28. Na pitanje da li je osim za život kako je naveo, njegove obitelji, ta kuća korištena i u kakve druge svrhe, npr. poslovne svrhe, tj. za obavljanje kakve gospodarske djelatnosti, odgovorio je da nije. Na pitanje tko je vlasnik te kuće, odgovorio je da roditelji Marijan Hlebec i Marina Hlebec. Na pitanje tko i nadalje živi u toj kući, odgovorio je da samo roditelji, dok su ranije s njima u toj kući živjeli kako je naveo on i sestra Dora Hlebec. Na pitanje zamjenice punomoćnika tužitelja da li je predmetna kuća ikada bila u najmu, odgovorio je da nije. Na pitanje da li može opisati, rekao je da je bila za adaptaciju, za što konkretno, odgovorio je da u potkrovlju kuće se radila rekonstrukcija kupaone, pregradni zidovi, parket, laminat, elektroinstalacije. Na pitanje punomoćnice tuženika da li je tužitelj vlasnik bilo kakvog obrta, odgovorio je da ne.

20. Tužitelj je u svojstvu stranke iskazao da on inače živi u Nedelišću sa suprugom, to je starija kuća inače, kojoj je bila potrebna adaptacija, kako je prije već navedeno, kako je to iskazao njegov sin Filip, da adaptirali su kupaonicu, mijenjali stolariju, neki pregradni zid su rušili, pomalali su kuću iznutra, neke elektroinstalacije su radili, da za kredit su išli u Raiffeisen banku, to je bilo 15.000 eura, njima su se ponudili ti formulari, njima je to izgledalo prihvatljivo, on je to potpisao i to je to. Na pitanje zamjenice svog punomoćnika da li je prilikom sklapanja ugovora pregovarao oko pojedinih odredaba ili su mu dali na potpis unaprijed formulirani obrazac, odgovorio je pa nije pregovarao, obrazac je bio pripremljeni, njemu je to bilo prihvatljivo, i on je to potpisao. Na pitanje da li je prije potpisivanja pročitao taj ugovor, odgovorio je da je. Na pitanje da li mu je službenik banke spominjao bilo što u vezi rizika valute franak, odgovorio je da nije. Na pitanje je li razumio taj ugovor, odgovorio je da je. Na pitanje koliko su mu iznosili mjesečni anuiteti na početku, a

koliko kasnije, odgovorio je da znači na početku je bila negdje oko 1.100,00 kuna, a na kraju oko 1.500,00, čak i možda malo više. Na pitanje da li mu je javni bilježnik obrazložio pojedine ugovorne odredbe, odgovorio je da nije. Na pitanje da li je on osobno plaćao taj kredit, odgovorio je da je. Na pitanje da li je kuća za koju su utrošena sredstva kredita za adaptaciju, ikad bila dana u najam ili je u njoj bila obavljana bilo kakva poslovna djelatnost, odgovorio je da nije, da to je stambena kuća, oni stanuju unutra. Na pitanje tko stanuje unutra, odgovorio je žena i on, a prije je bio sin, žena, on, dok je kćer studirala u Zagrebu. Na pitanje punomoćnice tuženika da li je bio svjestan da će se rata kredita mijenjati s obzirom na ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu i srednji tečaj švicarskog franka, odgovorio je pa njemu ništa nije bilo rečeno, on je taj obrazac potpisao, on je vjerovao banci i njemu je to bilo dovoljno, u ono vrijeme je to bilo aktualno, švicarski franak i nitko nije sumnjao u te kredite. Na pitanje da li je razumio pojmove promjenjiva kamatna stopa i srednji tečaj banke, odgovorio je da je. Na pitanje da li je htio bilo koju odredbu ugovora izmijeniti i na koji način, odgovorio je da ne.

21. Nesporno je da je tužitelj potpisao predmetni Ugovor o kreditu. Međutim, nedvojbeno je činjenica da je Ugovor o kreditu sačinio i na potpis tužitelju dao upravo tuženik, te da radilo se o tipskom ugovoru, a da tužitelj i tuženik kao ugovorne strane o pojedinačnim odredbama toga Ugovora nisu posebno pregovarali. Naime, uvjet pojedinačnog pregovaranja bio bi ispunjen kada bi tužitelj imao stvarnu mogućnost utjecati na sadržaj odredbi odnosno ishoditi promjenu pojedinih, od strane tuženika ponuđenih odredaba ugovora o kreditu. Nadalje, tuženik nije dokazao da je tužitelju na razumljiv i jasan način pojašnjeno značenje i rizik valutne klauzule kojom se otplata kredita veže za valutu CHF.

22. Osnovom iznesenog sud zaključuje kako tuženik prilikom ugovaranja predmetnog Ugovora o kreditu nije tužitelju dao sve relevantne informacije osnovom kojih bi tužitelj bio u mogućnosti donijeti promišljenu odluku o preuzimanju obveza po predmetnom kreditu ugovorenom uz valutnu klauzulu u CHF, odnosno ugovorenom otplatom kredita primjenom valute CHF.

23. Kako se o ugovorenoj valutnoj klauzuli u CHF između stranaka nije pojedinačno pregovaralo, ukazuje se da pri zaključenju predmetnog Ugovora o kreditu tuženik kao trgovac nije ovdje tužitelja kao potrošača informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana.

24. Naime, banka je i prije i u vrijeme zaključenja ugovora propustila informirati korisnika kredita kao potrošača o važnim činjenicama odnosno o općem riziku vezanom uz svaku valutnu klauzulu, da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za CHF neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj

klauzuli vezanoj uz EUR, da je rast tečaja CHF u kontekstu uvođenja Eurozone gotovo potpuno izvjestan te o povećanom riziku koji donosi istovremeno ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, a značaj neravnoteže zbog valutne klauzule u CHF je tim veći što prosječni potrošač ne zna za rizik tečaja CHF, te je još veći i zbog toga što se i ugovorna kamata naplaćuje u kunama prema tečaju CHF, a k tome je i promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a i neizvjestan je iznos i glavnice kredita kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci, i cijena, jer se i kamata plaća u istoj valuti u CHF što znači da su promjenjivi i neizvjesni bitni elementi ugovora.

25. Iz presude Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. proizlazi da je tužitelj Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača ishodio presudu, između ostalih, i u odnosu na tuženika, gdje je utvrđeno da je u razdoblju koje obuhvaća i ugovaranje te vrijeme otplate predmetnog kredita, tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora pravni prednik tuženika kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03 u razdoblju od 01.9.2004. godine do 06.08.2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 07.08.2007. do 31.12.2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača, te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, te da je u razdoblju koje obuhvaća i ovdje utuženo razdoblje povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom pravnog prednika tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora pravni prednik tuženika kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku pravnog prednika tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03) u razdoblju od 10.09.2003. do 06.08.2007. i to člancima 81., 82. i

90., a od 07.08.2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

26. Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. potvrđena je prednje navedena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. u odnosu na tuženika u dijelu u kojem je utvrđeno da je u razdoblju koje obuhvaća i ovdje sporno razdoblje povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita, tako što u potrošačkim ugovorima o kreditima koristi nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i koja je ništetna. Revizije podnesene protiv navedene presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., odbijene su odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt-249/14-2. od 9. travnja 2015.

27. Iz odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt-249/14-2 od 9.4.2015. slijedi da su banke kao visoko specijalizirane novčarske ustanove bile dužne maksimalno odgovorno pristupiti svakom pojedinom potrošaču i pomoći mu da se u okviru zakonom dopuštenih mogućnosti koristi njihovim uslugama, ali nikako na njihovu štetu. U odnosu na znanje i iskustvo banaka u kreditnom poslovanju iste su bile dužne svakog potrošača ozbiljno informirati o smislu i sadržaju odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i skrenuti mu pozornost na parametre o kojima ovisi kamatna stopa u budućem razdoblju trajanja kredita, a što iste nisu učinile na valjan način u spornom razdoblju zadovoljavajući se nedorečenim i nerazumljivim formulacijama o promjenjivoj kamatnoj stopi iz unaprijed formuliranog standardnog Ugovora koja je kao takva ostala nerazumljiva.

28. Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. (kojoj je prethodila odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-2521/15 od 13. prosinca 2016. kojom je usvojena tužba tužitelja udruge Potrošač i ukinuta odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015. u točki I. izreke presude i rješenja u dijelu kojim je odbijena revizija tužitelja udruge Potrošač protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. u točki I.1. izreke (kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja za utvrđenje da su tuženici „povrijedili kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita koristeći u potrošačkim ugovorima o kreditima nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo“) te je u tom dijelu predmet vraćen Vrhovnom sudu Republike Hrvatske na ponovni postupak; te odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revt 575/16-5 od 3. listopada 2017. kojom je isti ukinuo negativnu odluku Visokog trgovačkog suda broj PŽ-7129/13 od 13. lipnja

2014. vezano za valutu, te je predmet u tom dijelu vraćen Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske na ponovno odlučivanje), potvrđena je ranije navedena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. u dijelu u kojem je utvrđena ništetnost ugovornih odredaba kojima se ugovarala valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a to iz razloga što se o takvim odredbama nije pojedinačno pregovaralo, niti je tuženik potrošače u cijelosti informirao o svim bitnim parametrima bitnima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što pak je suprotno načelu savjesnosti i poštenja i prouzročilo je neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a sve na štetu isključivo potrošača. Revizije podnesene protiv ove presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/201717-10 od 14. lipnja 2018. odbijene su odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019.

29. I prema presudi Europskog suda pravde broj C-26/13 od 30. travnja 2014. čl. 4. st. 2. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da "ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva", već da se istome trebalo na precizan, razumljiv i transparentan način pojasniti uvjete i okolnosti sklapanja ugovora, metodiku promjene kamatne stope, te odnos te odredbe s drugim odredbama ugovora, tako da korisnik kredita može jasno predvidjeti ekonomske posljedice ugovora.

30. U odnosu na primjenu utvrđenja iz parnice "Potrošač" sud ističe da se prema odredbi čl. 502.c ZPP-a, fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a, da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom slučaju sud je vezan uz utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na to pozvati, a upravo na ta utvrđenja se tužitelj i poziva u ovom postupku.

31. Nadalje, odredbom čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 14/14, 110/15 i 14/19 – dalje u tekstu: ZZP) određeno je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih prava i interesa potrošača iz čl. 106. stavka 1. u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz 106. stavak 1. tog Zakona, obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

32. Citirane odredbe ZPP-a i ZZP-a propisuju direktni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača i obvezuju sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača za naknadu mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen u tužbi iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a.

33. Dakle, imajući u vidu naprijed gore označene odredbe ZPP-a i ZZP-a, kao i činjenicu da su ovdje sporne ugovorne odredbe Ugovora o kreditu sadržajno izražene na identičan način kao i one koje su izrekom pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. utvrđene ništetnim, u ovom postupku ne bi bilo potrebno utvrđivati da li se o predmetnim ništetnim odredbama Ugovora o kreditu pojedinačno pregovaralo, da li su one jasne, teško razumljive i/ili teško uočljive i da li te odredbe suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i neovisno o tome što se u postupcima kolektivne zaštite pravna zaštita pruža na općenitij i apstraktnoj razini. Naprijed izneseno stajalište zauzeo je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj: Rev-3142/2018 od 19. ožujka 2019. No, i iz u ovom postupku provedenih dokaza nedvojbeno proizlazi da se o spornim odredbama predmetnog Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo.

34. Naime, tuženik je u ovom postupku mogao dokazivati da, za razliku od onoga što je utvrđeno u sporu radi zaštite kolektivnih interesa potrošača, pri sklapanju predmetnog Ugovora o kreditu nije narušena pravična ravnoteža između prava i obveza stranaka u smislu prethodno navedenih odredbi ZZP/03. Međutim, tuženik je na okolnost svojih navoda da su tužitelju tijekom pregovaranja o ponudi kredita obrazložene posljedice i rizici vezanja kredita uz tečaj CHF, kao jedini dokaz predložio saslušanje svjedokinje Marine Šiprak, zaposlenice tuženika, a od kojeg je dokaznog prijedloga tuženik odustao. Stoga su tvrdnje tuženika da je odredba o valutnoj klauzuli u CHF tužitelju bila i suštinski razumljiva, odnosno da je od strane tuženika tužitelju objašnjeno kakav konkretan rizik preuzima sklapanjem ugovora uz primjenu navedene valutne klauzule, ostale nedokazane.

35. Odredbom čl. 55. st. 1. ZZP-a određeno je da je nepoštena ugovorna odredba ništetna, a isto je bilo određeno i čl. 87. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 96/03) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu. Naime, svrha proglašenja ugovorene odredbe nepoštenom, pa stoga i ništetnom u postupku zaštite potrošača od nepoštenih odredaba je da tužitelj kao potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora i to neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena.

36. Shodno iznesenom, nedvojbeno je da su ugovorne odredbe iz članka 7. predmetnog Ugovora o kreditu kojima je otplata kredita vezana uz valutu CHF prema tečaju banke, ovdje tuženika, na dan dospjeća anuiteta, nepoštene i time ništetne.

37. Zahtjev tužitelja za isplatu preplaćenih iznosa po predmetnom Ugovoru o kreditu restitucijski je zahtjev kao posljedica činjenice da su odredbe predmetnog Ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu vezanu za CHF ništetne. Odredbe čl. 502.c st. 1. ZPP-a i čl.118. ZZP-a govore o postupcima naknade štete,

pa je s tim u vezi potrebno navesti da je šteta u smislu čl. 1046. ZOO-a i umanjeње nečije imovine, a u konkretnom slučaju tužitelju je plaćanjem anuiteta otplate kredita obračunatih prema tečaju CHF tuženika na dan plaćanja tijekom ugovorenog vremena vraćanja nastala šteta, a tuženik je stekao nepripadnu korist na temelju tih ništetnih odredbi.

38. Pitanje zaštite kolektivnih interesa potrošača je između ostalog regulirano Direktivom Vijeća 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, a koje odredbe su implementirane i u naše zakonodavstvo Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ 78/12) i sada važećim Zakonom o zaštiti potrošača, time da postoji obveza hrvatskih sudova da tumače nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sveopće njene pravne stečevine, a što uključuje uz ostalo i prasku suda Europske unije na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji je u primjeni od 2005.

39. U presudi Francisc Gutiérrez Naranjo i Ana Maria Palacios Martinez protiv Cajasur Banco i Banco Bilbao Viscaya Argentaria SA u spojenim predmetima C154/15, C-307/15 i C-308/15 Europski sud je utvrdio i definirao pravila koja vrijede neovisno o tome je li ugovorna odredba proglašena nepoštenom u postupku individualne ili kolektivne zaštite od nepoštenih odredaba koja tek kumulativna primjena osigurava potpunu i djelotvornu zaštitu od nepoštenih odredaba suglasno Direktivi 93/13 EEZ. Prvo pravilo o ex tunc učincima utvrđenja da je određena ugovorna odredba nepoštena ide u pravcu da ti učinci idu unatrag od trenutka sklapanja ugovora. Smatra se da nepoštena ugovorna odredba nikad nije bila ugovorena tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača te sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da navedene odredbe nije bilo. Drugo pravilo je da proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju i treće pravilo jest da potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena.

40. Obzirom da je čl. 87. ZZZP/03 propisano da nepoštena ugovorna odredba je ništava (st. 1.), a da ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe (st. 2.), te odredbom čl. 324. st. 1. ZOO-a propisano da ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora, ako on može opstati bez ništetne odredbe, i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen, znači da predmetni ugovor može opstati i bez ništetnih odredaba o valutnoj klauzuli, a ništetni dio ugovora ima se načelno smatrati kao da nikada nije postojao, tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača, s posljedicom uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedene odredbe ne bi postojale.

41. Kada se navedena pravila primijene na predmetni spor mora se zaključiti da Ugovor o kreditu egzistira bez ništetnih odredbi (presumpcija da nepoštene odredbe nisu nikad ni bile ugovorene), dakle bez obveze plaćanja anuiteta u kunskoj protuvrijednosti CHF prema tečaju tuženika kao kreditora na dan dospijeća obveze. U konkretnom slučaju nije cijeli ugovor ništav već samo gore označene odredbe a bez kojih ugovor može i nadalje egzistirati.

42. Budući je u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača (P-1401/12) pravomoćno utvrđeno da su odredbe ugovora o kreditima koje je tuženik zaključivao sa korisnicima kredita kojima je ugovorena valutna klauzula u švicarskim francima nepoštene, te to na identičan način ustanovljeno i u ovom postupku, zaključuje se da je predmetni ugovor o kreditu protivan citiranim prisilnim propisima i moralu društva, te da je tuženik nepošten stjecatelj zbog čega u smislu čl. 1115. ZOO-a mora platiti zateznu kamatu od dana stjecanja, odnosno od dana kada je tužitelju nastala šteta sukladno čl. 1086. ZOO-a.

43. Kako je dio ugovornih odredbi predmetnog Ugovora o kreditu, a koje se odnose na ugovaranje valutne klauzule, ništetan, to tužitelju pripada pravo da mu tuženik vrati ono što je na temelju takvog Ugovora, odnosno takvih ugovornih odredaba Ugovora o kreditu primio, a što je po mišljenju suda sukladno odredbi čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima. Odredbom čl. 1111. ZOO-a određeno je da kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga odnosno ako to nije moguće naknaditi vrijednost postignute koristi, a prema odredbi čl. 1115. ZOO-a kada se vraća stečeno bez osnove moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate i to ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja. U ovoj pravnoj stvari tuženik je kao stjecatelj nepošten od samog dana sklapanja Ugovora o kreditu jer je, kako je prethodno rečeno, utvrđeno da je riječ o nepošteno ugovorenoj valutnoj klauzuli.

44. Financijskim vještačenjem provedenim po imenovanom sudskom vještaku Matiji Mikacu, utvrđeno je da je tokom razdoblja otplate kredita korisnik preplatio anuitete u odnosu na tečaj po kojem je kredit isplaćen u iznosu od 19.428,39 HRK odnosno 2.578,59 EUR prema fiksnom tečaju; te da datumi nastanka pojedinih razlika su specificirani po datumima dospijeća anuiteta.

45. Sud u cijelosti prihvaća nalaz i mišljenje imenovanog sudskog vještaka, jer je dan stručno i objektivno, na temelju dokumentacije u spisu, te u skladu s povjerenim mu zadatkom vještačenja, a sve primjedbe tuženika otklonjene su danim usmenim iskazom sudskog vještaka.

46. U odnosu na po tuženiku izneseno protivljenje preinaci tužbe sud kao prvo ističe kako je tužitelj u ovom postupku podnio tzv. stupnjevitu tužbu te je određeni

tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 2.602,76 EUR postavio nakon što mu je od strane tuženika dostavljena dokumentacija potrebna za izračun visine tužbenog zahtjeva, dok nakon provedenog financijskog vještačenja tužitelj potražuje isplatu iznosa od 2.578,59 EUR, što znači da je konačno postavljenim tužbenim zahtjevom tužitelj snizio tužbeni zahtjev, pa se slijedom toga ne radi preinaci tužbe. Nadalje, netočni su navodi tuženika da bi tužitelj tužbu preinačio time što konačno postavljenim tužbenim zahtjevom potražuje i isplatu preplaćenog s osnove promjenjive kamatne stope, a budući je provedenim financijskim vještačenjem, i to napose usmenim iskazom sudskog vještaka, jasno i nedvojbeno utvrđeno da se iznos od 2.578,59 EUR odnosi isključivo na preplatu s osnove promjene tečaja, te da u tom iznosu nije sadržana i preplata s osnove promjene kamatne stope, a slijedom čega tužitelj nije preinačio tužbu, pa se stoga tuženik nema čemu ni protiviti.

47. Na temelju svega navedenog, osnovan je zahtjev tužitelja za isplatu preplaćenog po predmetnom Ugovoru o kreditu s osnova promjene tečaja CHF u iznosu od 2.578,59 EUR.

48. Osnovom odredbe članka 1115. ZOO-a tužitelju na navedeni glavni iznos pripada pravo na isplatu zatezne kamate, od dospijeca pojedinačnih mjesečnih preplaćenih iznosa navedenih u uređenom tužbenom zahtjevu tužitelja /u skladu s danim nalazom i mišljenjem sudskog vještaka/, do isplate, po stopi propisanoj odredbom članka 29. st. 2. i 8. ZOO-a.

49. Kod instituta stjecanja bez osnove zakon ne predviđa posebni zastarni rok, uslijed čega se ima primijeniti čl. 225. ZOO-a, koji propisuje da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare.

50. Zastara ovdje utužene novčane tražbine nije nastupila jer je u ovom slučaju tužitelj kao vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje novčane obveze tek kad se utvrdi da su sporne odredbe ugovora ništetne (čl. 215. st. 1. ZOO-a).

51. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u svojoj odluci broj Rev-2245/2017-2 od 20. ožujka 2018. izrazio shvaćanje da pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO-a te da zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske je u Zaključku sa svoje sjednice od 30. siječnja 2020. zauzeo pravno shvaćanje da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog

suda održanoj 31. siječnja 2022. dano je objedinjeno pravno shvaćanje o početku tijeka zastare u slučaju restitucijskih zahtjeva kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovornih odredbi CHF (Broj: Su-IV-33/2022-2), prema kojem ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom slučaju već u postupku kolektivne zaštite potrošača, tada zastarni rok, sukladno tekstu oba prednje navedena pravna shvaćanja, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite.

52. Shodno iznesenom, ništetnost ugovornih odredbi ugovora o kreditu u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu i u odnosu na valutu CHF pravomoćno je ustanovljena u postupku kolektivne zaštite potrošača, i to glede ugovaranja valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak danom donošenja presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018.

53. Tužba tužitelja, a kojom tužbom tužitelj potražuje isplatu preplaćenog po predmetnom kreditu po osnovi promjene tečaja CHF, podnesena je dana 14. lipnja 2023. Stoga je po tuženiku istaknuti prigovor zastare u cijelosti neosnovan.

54. Osnovom svega iznesenoga, konačno postavljeni tužbeni zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 2.578,59 EUR, sa traženim zakonskim zateznim kamatama, u cijelosti je usvojen.

55. U odnosu na preostali dio utuženog novčanog iznosa prema prethodno specificiranom tužbenom zahtjevu, tj. iznos od 24,17 EUR (2.602,76 EUR - 2.578,59 EUR) uvećano za zakonske zatezne kamate, koji tužitelj više ne potražuje, sud utvrđuje da se radi o djelomičnom povlačenju tužbe, no kako se tuženik tom djelomičnom povlačenju tužbe usprotivio, tužitelja valja sa navedenim iznosom od 24,17 EUR odbiti, te je odlučeno kao u toči II. izreke.

56. O naknadi troškova ovog postupka odlučeno je temeljem odredbi članka 164. i članka 154. st. 5. ZPP-a, a u svezi s člankom 155. ZPP-a, te primjenom Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" br. 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 37/22, 126/22, 138/23; dalje: Tarifa).

56.1. Tužitelju su priznati troškovi sastava tužbe od 14.6.2023. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 7. t. 1. Tarife), sastava podneska od 10.11.2023. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 8. t. 1. Tarife), sastava podneska od 1.12.2023. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 8. t. 1. Tarife), zastupanja na ročištu od 16.4.2024. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 9. t. 1. Tarife), zastupanja na ročištu od 6.2.2025. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 9. t. 1. Tarife), sastava podneska od 7.11.2025. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 8. t. 1. Tarife), sastava podneska od 14.11.2025. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 8. t. 1. Tarife), sastava podneska od 11.2.2026. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 8. t. 1. Tarife), zastupanja na ročištu od 13.4.2026. u iznosu od 100,00 EUR (Tbr. 9. t. 2. Tarife), zastupanja na ročištu od 26.5.2026. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 9. t. 1. Tarife), zastupanja na ročištu od 9.7.2026. u iznosu od 100,00 EUR (Tbr. 9. t. 3. Tarife), poreza na dodanu vrijednost na ukupni iznos od 2.000,00 EUR, po stopi od 25%, u iznosu od 500,00 EUR, te trošak preliminarnog vještačenja u iznosu od 90,00 EUR i trošak vještačenja u iznosu od 337,50 EUR, sveukupno 2.927,50 EUR.

56.2. Tužitelju nisu priznati traženi troškovi sastava ostalih podnesaka, budući isti nisu bili neophodno potrebni za vođenje ove parnice, i to podneska od 13.12.2023. kojim tužitelj iznosi dodatna očitovanja na navode i prigovore tuženika iz odgovora na tužbu, iako je isto bio u mogućnosti iznijeti u svom podnesku od 1.12.2023. (trošak kojeg mu je priznat), te podneska od 7.10.2025. kojim je dostavljen dokaz o uplati predujma za vještačenje, jer sud ima pristup podacima o uplatama predujmova, pa dostavljanje dokaza sudu o tome nije bilo potrebno, a niti je to od tužitelja traženo.

56.3. Shodno prednje iznesenom, naloženo je tuženiku da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 2.927,50 EUR, sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana presuđenja s kojim je danom visina troškova utvrđena, pa do isplate, po stopi propisanoj odredbom članka 29. st. 2. i 8. ZOO-a.

Čakovec, 9. srpnja 2026.

Sutkinja:

Sandra Oletić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od petnaest dana od dana objave presude, pismeno putem ovog suda, a o žalbi odlučuje nadležni Županijski sud.

O tom obavijest:

1. tužitelj po punomoćniku
2. tuženik po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088a-8cdea**

Kontrolni broj: **0e8c8-efa2b-e9b69**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Čakovcu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.